

UZASADNIENIE

J. S. wniosła do (...) w S. o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 5.454 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8 sierpnia 2017 roku oraz kosztami procesu. Uzasadniając żądanie pozwu powódka wskazała, że w dniu 26 czerwca 2017 roku doszło do kolizji drogowej, a sprawca zdarzenia legitymował się umową ubezpieczenia OC zawartą z pozwaną. Powódka dochodzi dopłaty do już wypłaconego odszkodowania tytułem poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego na podstawie zawartej z poszkodowanym umowy cesji wierzytelności.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwana zakwestionowała okres i stawkę najmu, podniosła, że zweryfikowała stawkę za dobę wynajmu do kwoty 86 zł brutto, za jaką mogła zorganizować pojazd zastępczy. Podniosła również, że poszkodowany otrzymał niezbędne informacje dotyczące najmu pojazdu zastępczego na wskazany przez siebie adres mailowy i wynajął pojazd u powódki po znacznie zawyżonej stawce. Poszkodowany poinformowany o korzystnych warunkach najmu u pozwanej, z nieuzasadnionych powodów z oferty tej nie przyjął. Pozwana wskazała, że również oferuje usługę podstawienia i odbioru pojazdu, a oferowane pojazdy zastępcze są udostępniane bez kaucji, bez limitu kilometrów, ubezpieczeniem OC/AC i możliwością użytkowania poza terytorium Polski.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2019 roku (sygn. akt I C 2776/18) (...) w S. stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

Strony w toku procesu podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 czerwca 2017 roku doszło do kolizji pojazdu marki C. (...) nr rej. (...), który stanowił własność A. N.. Pojazd kierowany przez sprawcę ubezpieczony był w ramach odpowiedzialności OC pojazdów mechanicznych przez (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w S..

Bezsporne.

Poszkodowany zgłosił szkodę telefonicznie ubezpieczycielowi sprawcy, który przyjął to zgłoszenie. Po kolizji uszkodzony pojazd nie nadawał się do jazdy, Policja zatrzymała jego dowód rejestracyjny. (...) została odholowana na lawecie do warsztatu samochodowego. Samochód był niezbędny do realizacji bieżących potrzeb życia codziennego poszkodowanego, w tym dojazdów do starszych rodziców celem sprawowania nad nimi opieki, poszukiwania nowego pojazdu. W dacie szkody poszkodowany nie posiadał innego pojazdu, z którego mógłby korzystać zamiast pojazdu uszkodzonego. Nie dysponował również środkami na zakup nowego.

Dowód:

- oświadczenie poszkodowanego k. 16

zeznania świadka A. N. k. 63v, 93-94.

W dniu 26 czerwca 2017 poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego wynajętego od A. G., a następnie w dniu 27 czerwca 2017 poszkodowany zawarł z J. S. umowę najmu pojazdu zastępczego N. (...), rozpoczynając ten najem o godz. 12:30. Udzielił również pełnomocnictwa Ł. H. celem reprezentowania poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym. Pełnomocnik zgłosił w dniu 28 czerwca 2017 roku szkodę ubezpieczycielowi sprawcy. Zakład ubezpieczeń jeszcze w tym samym dniu, tj. 28 czerwca 2017 roku o godzinie 17.00 przesłał pełnomocnikowi poszkodowanego na adres poczty elektronicznej ofertę bezpłatnego zorganizowania najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela, wymieniając nazwy wypożyczalni z którymi współpracuje. Ubezpieczyciel wskazał również akceptowalną dla segmentu pojazdu B stawkę 86 zł brutto w razie nieskorzystania z jego oferty. Pełnomocnik

poszkodowanego po otrzymaniu oferty ubezpieczyciela sporządził zestawienie warunków najmu we wskazanych wypożyczalniach w porównaniu z ofertą J. S., które przekazał poszkodowanemu. Na tej podstawie poszkodowany wybrał ofertę J. S..

Przyznane, a nadto dowód:

- faktura k. 13;
- umowa k. 14;
- oświadczenie k. 17,
- oświadczenie – k. 19.
- korespondencja mailowa k. 39,
- zestawienie k. 29,
- zeznania świadka A. N. k. 63v, 93-94.

W dniu 4 lipca 2017 roku miały miejsce oględziny uszkodzonego pojazdu. Podczas tych oględzin poszkodowany dowiedział się, że auto po kolizji nadaje się tylko do kasacji, o czym wiedział już wcześniej od mechaników, u których zostawił pojazd na parkingu przy warsztacie.

W dniu 6 lipca 2017 pozwany zakład ubezpieczeń orzekł o szkodzie całkowitej w pojeździe i w tym samym dniu poinformował o tym pełnomocnika poszkodowanego. Poszkodowany rozpoczął poszukiwania nowego pojazdu. Poszkodowany nie dysponował pieniędzmi na zakup nowego pojazdu. Monitował ubezpieczyciela telefonicznie celem wypłaty odszkodowania.

W dniu 18 lipca 2017 roku pozwana wypłaciła właścicielowi pojazdu odszkodowanie z za uszkodzony pojazd w kwocie 5.545 zł. Poszkodowany po uzyskaniu dodatkowo kwoty ze sprzedaży wraku w kwocie 1600 zł oraz dodatkowo pożyczki od syna w kwocie 8.000 zł w dniu 20 lipca 2017 roku zakupił nowy pojazd, który zarejestrował w dniu 23 lipca 2017 r. Poszkodowany po zakupie nowego pojazdu zgłosił J. S., że auto zastępcze nie będzie mu potrzebne. Korzystał z pojazdu zastępczego jeszcze przez 5 dni od dnia otrzymania odszkodowania, a kolejne 2 dni – po zarejestrowaniu zakupionego samochodu - pojazd zastępczy pozostawał na jego posesji nieużywany. W dniu 25 lipca 2017 r. pojazd zastępczy został odebrany przez kierowcę powódki.

Dowód:

- wyciąg z konta bankowego k. 23,
- pismo z dnia 6 lipca 2017 r. k. 25,
- oświadczenie k. 15, 17,
- zeznania świadka A. N. k. 63v, 93-94.

W dniu 25 lipca 2017 roku poszkodowany zawarł z powódką umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której przeniósł na powoda wierzytelność w postaci prawa do odszkodowania tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego związanych z kolizją z dnia 26 czerwca 2017 roku.

W dniu 28 lipca 2017 roku powódka wystawiła poszkodowanemu fakturę VAT, która obejmowała najem pojazdu zastępczego od powódki w dniach od dnia 27 czerwca 2017 roku do dnia 25 lipca 2017 roku (29 dni) w stawce 200 zł netto za dobę oraz refakturę jednej doby najmu pojazdu w dniu 26 czerwca w stawce 200 zł za dobę.

Dowód:

- faktura k. 13;
- umowa najmu k. 14,
- umowa cesji k. 21,
- faktura VAT k. 20,
- zeznania świadka A. N. k. 63v, 93-94.

W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwana w decyzji z dnia 7 sierpnia 2017 roku przyznała powódce kwotę 2172 zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego, uznając za zasadny okres 21 dni najmu (7 dni do dnia oględzin oraz dodatkowo 14 dni organizacyjnych na zagospodarowanie pojazdu po szkodzie). Zredukowała stawkę za 2 pierwsze doby do średnich stawek dla pojazdów klasy B do stawki 146 zł brutto za dobę, a pozostały uznany okres do stawki 86 zł brutto za dobę zgodnie z cennikami wypożyczalni współpracujących z pozwaną.

Dowód:

- decyzja ubezpieczyciela k. 11,
- wyliczenie czasu najmu k. 42-43.

Pismem z dnia 28 lipca 2017 roku powódka wezwała pozwaną do zwrotu pozostałej części wydatków związanych z najmem pojazdu zastępczego. Pozwana nie zmieniła jednak stanowiska w sprawie i odmówiła zapłaty.

Dowód:

- wezwanie z potwierdzeniem odbioru k. 22.

Cennik powódki za wynajem pojazdu przewiduje opłaty dodatkowe m.in. za wyjazdy zagraniczne, zniesienie limitu kilometrów, ubezpieczenie dodatkowe.

Dowód:

- cennik – k. 27.

Wysokość stawek najmu pojazdu segment (...) na rynku lokalnym powyżej 14 dni ze zniesionym wkładem własnym w szkodach i pełnym ubezpieczeniu w sierpniu/wrzeźniu 2017 r. kształtowały się w przedziale 119-145 zł doba/netto, a przeciętnie 132 zł/doba netto.

Fakt znany sądowi urzędowo ze sprawy o sygn. XI GC 2171/18 z powództwa J. S..

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zakresie w jakim nie był on bezsporny, Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym akt szkody zapisanych na płycie CD i zeznań świadka A. N., przy czym w związku z pisemnym oświadczeniem nadesłanym przez świadka po złożonych przez niego zeznaniach w(...) w S. oraz treści jego zeznań przed tym sądem, tut. Sąd uznał za konieczne uzupełniające przesłuchanie ww. świadka. Sąd w całości dał wiarę tym dowodom, w szczególności brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania prawdziwości zeznań świadka, który sprostował datę nabycia nowego pojazdu oraz sprecyzował, w jakim konkretnie okresie korzystał z pojazdu zastępczego, zeznając, że przez ostatnie 2 dni najmu nie korzystał z tego pojazdu, gdyż jeździł nowo zakupionym samochodem. Treść zeznań korespondowała z pozostałymi dowodami z dokumentów. Powódka przyznała, że pełnomocnik poszkodowanego otrzymał, a tym samym zapoznał się z informacją pozwanego o możliwości zorganizowania w porozumieniu z ubezpieczycielem najmu pojazdu zastępczego oraz z załączonym do

nego cennikiem akceptowalnej stawki najmu za pojazdy klasy B. W sprawie bezsporne zatem było, że pozwany oferował poszkodowanemu za pośrednictwem jego pełnomocnika zorganizowanie auta zastępczego. Przy czym żadna ze stron nie wносиła o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, a ciężar dowodu wykazania, że stawka powódki odpowiadała stawkom rynkowym – z uwagi na wystawioną przez powódkę fakturę i zawartą umowę przelewu wierzytelności, w oparciu o które dochodzi roszczeń, spoczywał na powódce (art. 6 k.c.). Natomiast z urzędu sądowi wiadomo z innej sprawy z powództwa J. S. o sygn. XI GC 2171/18, że stawka najmu stosowana przez powódkę w kwocie 200 zł netto za pojazd klasy B była zawyżona i nie odpowiadała wysokości średnich stawek najmu pojazdu segmentu (...) na rynku lokalnym powyżej 14 dni ze zniesionym wkładem własnym w szkodach i pełnym ubezpieczeniu, które w sierpniu/wrześniu 2017 r. kształtowały się w przedziale 119-145 zł doba/netto, a przeciętnie 132 zł/doba netto. Powyższe sądy zasignalizował w trybie art. 228 § 2 k.p.c. na rozprawie w dniu 13 listopada 2019 r. Zwraca uwagę, że ubezpieczyciel zredukował stawkę za pierwsze dwie doby najmu do kwoty 146 zł za dobę, a więc powyżej stawki przeciętnej wynoszącej 132 zł /doba.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Jego podstawę prawną stanowi przepis art. 822 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie natomiast z § 4 art. 822 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

W toku niniejszego procesu, a także podczas postępowania likwidacyjnego legitymacja powódki nie była przez pozwaną kwestionowana, a wynikała ona z przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania, przysługujących A. N. (art. 509 k.c.). W umowie cesji wierzytelności zawartej pomiędzy poszkodowanym a powódką strony precyzyjnie wskazały zbytą na rzecz powódki wierzytelność, tj. prawo do zwrotu kosztów najmu w związku z przedmiotową szkodą komunikacyjną. Sąd podziela argumentację prawną wyrażoną w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy z dnia 23 maja 2019 r., sygnatura akt VIII Ga 94/19. Zgodnie z nim „oczywistym jest, że umowy przelewu zawierane z podmiotami świadczącymi jednocześnie usługi w zakresie najmu pojazdów zastępczych, mają na celu umożliwienie dochodzenia przez wynajmującego roszczeń wobec ubezpieczycieli z pominięciem poszkodowanego. W niniejszej sprawie nie zachodzą również podstawy do uznania umowy przelewu za nieważnej, w szczególności brak jest naruszenia normy wynikającej z art. 510 § 2 k.c.

Dla przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczyciela konieczne jest zaistnienie przesłanek odpowiedzialności, a więc zdarzenia, z którym umowa wiąże obowiązek odszkodowawczy, powstania szkody oraz związku przyczynowego między zdarzeniem sprawczym a faktem, z którego szkoda wynika, przy czym zgodnie z art. 361 k.c. powinien to być adekwatny związek przyczynowy.

W rozpoznawanej sprawie niesporny był fakt zawarcia przez sprawcę zdarzenia umowy ubezpieczenia OC z pozwanym i zaistnienie powodującego szkodę zdarzenia, za które odpowiadała osoba ubezpieczona. Pozwana zakwestionowała wysokość stawki oraz okres najmu pojazdu zastępczego. Po pierwsze wskazała, że stawka najmu pojazdu zastępczego została znacznie zawyżona w przypadku umowy najmu, w której stawka wynosiła 200 zł nett, finalnie przyjmując za uzasadnioną stawkę najmu za pierwsze dwie doby najmu do kwoty 146 zł za dobę, a za kolejne dni do 86 zł netto zgodnie z ofertą ubezpieczyciela. Natomiast co do okresu najmu pojazdu zastępczego w ocenie pozwanej winien on wynosić jedynie 21 dni, co odpowiadało uzasadnionemu okresowi sprzedaży połączonej z likwidacją pojazdu uszkodzonego i zakupu nowego pojazdu odpowiadającego klasą uszkodzonemu.

Kwestia zastosowanych stawek najmu jest przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury, a podsumowaniem orzecznictwa w tym zakresie jest uchwała Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 r. w sprawie III CZP 20/17 - wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

W niniejszej sprawie należy podkreślić, że w świetle poczynionych ustaleń faktycznych szkoda pełnomocnik poszkodowanego, upoważniony do reprezentowania go przed ubezpieczycielem w toku likwidacji szkody, po zgłoszeniu szkody, co nastąpiło w trakcie trwania najmu pojazdu zastępczego, otrzymał ofertę od ubezpieczyciela zorganizowania auta zastępczego. Poszkodowany, ani jego pełnomocnik w odpowiedzi na tę ofertę nie skontaktowali się z ubezpieczycielem w celu zorganizowania za jego pośrednictwem najmu pojazdu zastępczego, mimo że wszelkie jego koszty pokrywał ubezpieczyciel. W świetle poczynionych ustaleń pełnomocnik poszkodowanego sporządził własne zestawienie warunków najmu wypożyczalni współpracujących z pozwanym, z którego wynikało, że oferta powódki jest najkorzystniejsza. Zwraca uwagę, że powódka również stosowała opłaty dodatkowe, co wynika z cennika załączonego do pozwu. (...) zestawienie ofert wypożyczalni przesłane poszkodowanemu mogło wprowadzić poszkodowanego w błąd. Z tego powodu poszkodowany kontynuował najem u powódki. Pozwany nie miał szansy zorganizowania tańszego najmu na korzystniejszych warunkach wypracowanych z wypożyczalniami współpracującymi z pozwanym. Tymczasem stawki dobowe najmu aut zastępczych na rynku lokalnym oscylowały w dacie szkody w przedziale 119-145 zł doba/netto, a przeciętnie 132 zł/doba netto, co wiadomo sądowi z urzędu z innej sprawy. Powódka zastosowała stawkę 200 zł netto i jest ona znacznie zawyżona. Z tych przyczyn Sąd przyjął, że powódka – po otrzymaniu oferty ubezpieczyciela - uprawniona była w niniejszej sprawie domagać się kosztów najmu przy zastosowaniu stawki na poziomie co najwyżej 86 zł brutto, zgodnie z ofertą ubezpieczyciela, która została w ocenie sądu niezasadnie odrzucona.

Sąd nie podzielił przy tym do końca zarzutu pozwanej w przedmiocie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego i przyjął, iż z uwagi na zakwalifikowanie szkody jako całkowitej poszkodowany miała prawo korzystać w tym konkretnym przypadku z auta zastępczego przez 28 dni. W ugruntowanym już orzecznictwie przyjmuje się, że poszkodowany w przypadku wystąpienia szkody całkowitej może poruszać się wynajętym autem przez okres od 7 do 14 dni po wypłacie odszkodowania celem zakupu nowego auta w miejsce uszkodzonego. Poszkodowany nie posiadał środków na zakup nowego samochodu i po otrzymaniu odszkodowania, a także ceny ze sprzedaży wraku, a nadto pożyczki od syna w kwocie 8.000 zł zakupił nowy pojazd w dniu 20 lipca 2017 r., który zarejestrował 23 lipca 2017 r. Poszkodowany zakończył najem pojazdu zastępczego w dniu 25 lipca 2017 roku, przy czym przez 2 ostatnie dni najmu z pojazdu nie korzystał, gdyż dysponował własnym samochodem. Poszkodowany zgłosił powódce zakup nowego pojazdu i brak potrzeby auta zastępczego, ale odbiór pojazdu zastępczego nastąpił dopiero w dniu 25 lipca 2017 r. Dlatego okres najmu w dniach 24-25 lipca 2017 r., kiedy auto zastępcze pozostawało zaparkowane na posesji poszkodowanego i nie było przez niego używane, w ocenie sądu jest niezasadny, gdyż poszkodowany jeździł w tym czasie własnym samochodem.

Mając na uwadze, że pozwany uznał 21 dni najmu, a zasadny okres najmu trwał 28 dni, powódka mogła dochodzić dopłaty do odszkodowania tytułem kosztu najmu pojazdu zastępczego w kwocie 602 zł, stanowiącej iloczyn 7 dni najmu oraz dobowej stawki najmu w kwocie 86 zł brutto (wg oferty ubezpieczyciela).

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. W ocenie Sądu już na etapie wydawania decyzji pozwany dysponował odpowiednim materiałem dowodowym do przyznania należnego odszkodowania z tytułu najmu auta zastępczego.

Stąd orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Dalej idące powództwo oddalono, orzekając jak w punkcie II sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione albo stosunkowo rozdzielone. W związku z oddaleniem powództwa ponad kwotę 602 zł, Sąd ustalił, że powódka wygrała spór w 11%, natomiast pozwany utrzymał się z obroną w 89 %. Na koszty poniesione przez powódkę w kwocie ogółem 2090 zł złożyły się: opłata sądowa od pozwu – 273 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego – 1800 zł (ustalone zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. z 2015 r. poz. 1800). 11% tej kwoty wynosi w przybliżeniu 230 zł. Natomiast na koszty poniesione przez pozwaną w kwocie ogółem 1817 zł składały się koszty zastępstwa procesowego - 1800 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. 89% tej kwoty wynosi w zaokrągleniu do pełnego złotego 1617 zł. W konsekwencji wzajemnej kompensaty kosztów, w zakresie w jaki strony traktowane są jak wygrane, powódka obowiązana jest zwrócić na rzecz pozwanej kwotę 1387 zł ((...) -230 zł co daje 1387 zł), o czym orzeczono w punkcie III sentencji wyroku.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

(...) K. G.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)